

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การบริหารเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ : กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด” มีความมุ่งหมายที่จะศึกษา แหล่งที่มาของเงินทุน ทางใช้ไปของเงินทุน ต้นทุนเงินทุน อัตราผลตอบแทนจากการบริหารเงินทุนและประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด (สอ.มม.) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตั้งแต่ปีพ.ศ. 2544-2548 มาแยกเป็นการศึกษาเชิงพรรณนาว่าด้วยนโยบายการบริหารงาน แหล่งที่มาและทางใช้ไปของเงินทุน และการศึกษาเชิงปริมาณว่าด้วยการวิเคราะห์หาต้นทุนของเงินทุน อัตราผลตอบแทนจากการบริหารเงินทุน และประสิทธิภาพการดำเนินงานของ สอ.มม.

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายการบริหารงานของสอ.มม. แบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ 1.นโยบายหลักสำหรับการบริหารงานในระยะยาว และ 2. นโยบายเฉพาะด้านสำหรับการบริหารงานในแต่ละส่วนธุรกิจ แหล่งที่มาและทางใช้ไปของเงินทุนสอ.มม. มีลักษณะไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละช่วงเวลา โดยในปีพ.ศ.2548 แหล่งที่มาของเงินทุนสอ.มม. เป็นเงินรับฝากสูงที่สุดคือ ร้อยละ 59.43 รองลงมาได้แก่ ทุนเรือนหุ้นร้อยละ 27.34 ในขณะที่ สอ.มม. ใช้เงินทุนส่วนใหญ่เพื่อลงทุนในหลักทรัพย์ถึงร้อยละ 44.51 รองลงมาได้แก่ เงินให้กู้แก่สหกรณ์อื่นร้อยละ 38.58

ส่วนต้นทุนเงินทุนทั้งหมดของสอ.มม. ตั้งแต่ปีพ.ศ.2544-2547 มีค่าลดลงจากร้อยละ 5.08 เหลือเพียงร้อยละ 4.12 ก่อนที่จะปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.42 ในปีพ.ศ.2548 สาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนเงินทุนเรือนหุ้นและเงินกู้ยืม ในขณะที่อัตราผลตอบแทนจากการบริหารเงินทุนทั้งหมดของสอ.มม. มีค่าลดลงจากร้อยละ 5.27 เหลือเพียงร้อยละ 4.50 ในระหว่างปีพ.ศ. 2544-2546 ก่อนที่จะปรับตัวสูงขึ้นในปีพ.ศ.2547-2548 เป็นร้อยละ 4.62 และ 4.64 ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในตลาดเป็นเหตุผลรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เมื่อนำอัตราผลตอบแทนจากการบริหารเงินทุนทั้งหมดมาเปรียบเทียบกับต้นทุนเงินทุนทั้งหมดในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2544-2548 พบว่า สอ.มม. มีกำไรจากการบริหารเงินทุนมาตลอด โดยกำไรที่ได้รับนั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ไม่แน่นอนและมีแนวโน้มลดลง

สำหรับผลการศึกษาด้านประสิทธิภาพการดำเนินงานพบว่า สอ.มม.มีคุณภาพการบริหารจัดการลดลงเรื่อยๆ โดยในปีพ.ศ. 2544 ได้ระดับ A หรือดีเยี่ยม ก่อนที่จะค่อยๆลดลงเหลือระดับ B หรือค่อนข้างดีในปีพ.ศ. 2548 สาเหตุสำคัญของการลดลงเกิดจากคะแนนในหมวดสภาพคล่องทางการเงิน และหมวดประสิทธิภาพการทำรายได้ที่ลดลงเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามประเมินคุณภาพในด้านสวัสดิการสมาชิก สอ.มม.มีการจัดสรรสวัสดิการเพื่อสมาชิกและความเอื้ออาทรต่อชุมชนตามเกณฑ์อ้างอิงที่กำหนดไว้หรือได้รับคะแนนสูงสุดในทุกปี